

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201149
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3821201149.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu A. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX, bytom A. C. XXX/XX, D. E. F., zastúpeného JUDr. Ondrejom Polákom, advokátom so sídlom Železničná č. 90/12, Považská Bystrica proti žalovanému Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 8. júna 2022, č. k. 9C/7/2021-101 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku nemajetkovú ujmu vo výške 3 000,- eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia p o t v r d z u j e a v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2 011,22 eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia a vo výroku III. o trovách konania z r u š u j e a v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom zastavil konanie v časti nároku na zaplataenie úroku z omeškania 8 % zo sumy náhrady škody 2 011,22 eur a náhrady nemajetkovej ujmy 3 000,- eur od 23.02.2021 do právoplatnosti rozsudku a v časti nároku na zaplataenie úroku z omeškania 3 % zo sumy náhrady škody 2 011,22 eur a náhrady nemajetkovej ujmy 3 000,- eur od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3 000,- eur a titulom náhrady škody sumu 2 011,22 eur, s 5 %-ným úrokom z omeškania zo sumy náhrady škody 2 011,22 eur a zo sumy náhrady nemajetkovej ujmy 3 000,- eur, od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplataenia (výrok II.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur a náhradu škody vo výške 2 011,22 eur z titulu nezákonného rozhodnutia podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Svoj nárok odôvodnil tým, že Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Prievidzi, Odbor kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania zo dňa 25.01.2019 ČVS:ORP-6/X-XXX-XX-XXXX mu bolo vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona. Po ukončení prípravného konania Okresný prokurátor v Prievidzi podal proti nemu obžalobu a Okresný súd Prievidza ho rozsudkom zo dňa 18.05.2020 sp. zn. 1T/128/2019 uznal vinným podľa obžaloby a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorého výkon podmienenečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 13 mesiacov, uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu v trvaní 12 mesiacov. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom

zo dňa 09.11.2020 sp. zn. 23To/90/2020 napadnutý rozsudok Okresného súdu v Prievidzi zrušil v celom rozsahu a podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku ho spod obžaloby oslobodil, pretože skutok, z ktorého bol obžalovaný, nie je trestným činom. Nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. bolo uznesenie o vznesení obvinenia vydané Okresným riaditeľstvom PZ v Prievidzi, odbor kriminálnej polície,

1. oddelenie vyšetrovania zo dňa 25.01.2019 ČVS:ORP-6/X-XXX-XX-XXXX, proti ktorému podal riadny opravný prostriedok, ktorému nebolo vyhovené. Nezákonným bolo aj uznesenie Okresnej prokuratúry v Prievidzi zo dňa 09.04.2019 č. k. 1 Pv 406/18/3307-30. Spod obžaloby bol právoplatne v celom rozsahu oslobodený, a tým bola potvrdená nezákonnosť a protiprávnosť celého trestného konania. Z tohto dôvodu uplatňoval nemajetkovú ujmu v peniazoch (§ 17 ods. 2) vo výške 3 000,- eur a náhradu trov obhajoby v trestnom konaní (§ 18) vo výške 2 011,22 eur s úrokom z omeškania.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Prievidzi, Odbor kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania zo dňa 25.01.2019 ČVS:ORP-6/X-XXX-XX-XXXX bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie §138 písm. h) Tr. zákona. Prečinu sa mal dopustiť tak, že dňa 30.06.2018 mal zaviniť v obci F. G. dopravnú nehodu, pri ktorej došlo ku kolízii s motocyklom zn. H., EČ: A., ktoré riadil I. I. I.. Podľa uvedeného uznesenia ako vodič osobného auta zn. H. J., EČ: K. nedal poškodenému motocyklistovi prednosť v jazde, a tým mal porušiť ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Vodič I. I. pri dopravnej nehode utrpel zranenie - otvorenú zlomeninu dolnej časti stehrovej kosti vľavo, otvorenú zlomeninu jabĺčka vľavo s posunutím kostných úlomkov, vyklbenie ľavého kolena a tržno-zmliaždené rany oboch kolien s predpokladanou dobou liečby v trvaní 7 až 8 mesiacov a s veľmi pravdepodobným vznikom trvalých následkov v zmysle obmedzenia pohyblivosti ľavého kolenného kĺbu. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal 01.04.2019 sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza tak, že ju uznesením 1Pv406/18/3307-30 z 9.4.2019 zamietol ako nedôvodnú.

Po ukončení prípravného konania prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza podal na žalobcu obžalobu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona. Okresný súd v Prievidzi rozsudkom zo dňa 18.05.2020 sp. zn. 1T/128/2019 uznal žalobcu vinným podľa obžaloby a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 13 mesiacov, uložil mu i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu v trvaní 12 mesiacov. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 09.11.2020 sp. zn. 23To/90/2020 napadnutý rozsudok Okresného súdu v Prievidzi zrušil v celom rozsahu a podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože skutok, z ktorého bol obžalovaný, nie je trestným činom.

4. Žiadosťou zo dňa 25.01.2021 vyzval žalobca Generálnu prokuratúru SR na predbežné prerokovanie svojho nároku a uhradil mu škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to 3 000,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a 2 011,22 eur ako náhradu trov obhajoby, spolu čiastku 5 011,22 eur. Listom zo dňa 19.02.2021, č. k. VI/4 Gc 10/21/1000-5, žalovaný oznámil žalobcovi, že nezistil zákonné podmienky pre uspokojenie jeho nároku uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a jeho žiadosť ako nedôvodnú odmietol.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby v celom rozsahu z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Z toho vyplýva, že žalobca trestný čin nespáchal a trestné stíhanie voči nemu nemalo byť vedené. Keďže žalobca trestne stíhaný bol, mohla mu v súvislosti s tým vzniknúť škoda (skutočná škoda, prípadne nemajetková ujma), a to v súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, na základe ktorého bolo trestné stíhanie voči žalobcovi vedené. Konštatoval, že v zmysle ustálenej judikatúry má oslobodenie spod obžaloby rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia. Toto uznesenie teda možno považovať za nezákonné rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že oslobodením spod obžaloby v trestnom konaní v štádiu konania pred súdom z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia a za štát v tejto veci koná žalovaný. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že vo veci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. nejde o nezákonné rozhodnutie. Štát voči žalobcovi zodpovedá za nezákonné rozhodnutie podľa § 6 zák. č. 514/2003 Z.z., a preto žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody - podľa ustanovenia § 18 ods. 1 Zák. č. 514/2003.

6. Žalobcom uplatnený nárok vo výške 2 011,22 eur predstavuje nárok na náhradu škody v podobe trov konania, ktoré žalobca vynaložil na obhajobu jeho osoby. Je preukázané, že žalobca vyplatil z titulu vyplatených trov právneho zastúpenia sumu vo výške 1 200,- eur advokátovi L. C. a advokátovi L. M. A. zaplatil za trovy obhajoby čiastku 1 000,- eur. Z týchto uplatnil len sumu 811,- eur. Žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal v tejto časti oprávnenosť svojho nároku, a to v časti existencie vzniknutej škody v príčinnej súvislosti s hore uvedeným nezákonným rozhodnutím, preto súd prvej inštancie v časti nároku na náhradu škody považoval návrh za dôvodný. Nebola dôvodná argumentácia žalovaného, že trovy vynaložené žalobcom neboli uplatnené účelne alebo že boli uplatnené duplicitne. Tieto skutočnosti je dôvodné zohľadňovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania, ku ktorým sa vzťahuje i žalovaným citované rozhodnutie 1M Obdo V 21/2007. Pri náhrade škody sa uhrádza skutočná škoda, túto žalobca preukázal listinnými dôkazmi - realizovanými úhradami z účtu jeho dcéry na jeho príkaz. Keďže dcére vždy v hotovosti peniaze odovzdal a ona ich následne zaplatila zo svojho účtu, nebola dôvodná námietka žalovaného, že v konaní nepreukázal žalobca aktívnu legitimitáciu, išlo vo svojej podstate o splnomocnenie dcéry na splnenie jeho dlhu v jeho mene a na jeho účet.

7. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na nemajetkovú ujmu postupoval podľa § 17 ods. 1, 2 Zák. č. 514/2003 Z. z.. Zohľadnil existenciu zásady prezumpcie neviny, ktorá významne obmedzuje negatívny dopad samotného trestného stíhania na povesť a vnímanie stíhanej osoby jej okolím. Spoločnosť musí vnímať potrebu realizácie trestného stíhania v každom prípade, kde sa to javí dôvodné, aj keď k odsúdeniu napokon nedôjde. Žalobca sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur, ktorej dôvodnosť odvodzoval od toho, že trestným stíhaním sa cítil hlboko dotknutý a poškodený vo svojom súkromnom živote, nikdy v živote nebol trestne stíhaný, je bezúhonný občan a žil riadnym životom. Mal dôveru v spravodlivosť a presvedčenie, že orgány činné v trestnom konaní postupujú pri vyšetrowaní trestných činov nestranné, objektívne a v súlade so zákonom. Od začiatku bolo podľa neho evidentné, že dopravnú nehodu zo dňa 30.06.2018 zaviniel jedine poškodený I. I. I., ktorý v obci jazdil nepovolenou rýchlosťou. Tieto skutočnosti boli už v prípravnom konaní potvrdené znaleckým dokazovaním, napriek tomu bol on obvinený. Je presvedčený, že vyšetrowanie neprebiehalo nezaujate a objektívne, lebo poškodený bol príslušníkom Polície SR. Jeho námietka zaujatosti bola zamietnutá a nakoniec bol protiprávne obžalovaný, dokonca Okresný súd v Prievidzi ako súd prvého stupňa ho uznal vinným a potrestal. Až Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vydal zákonné rozhodnutie, ktorým ho spod obžaloby oslobodil a výslovne skonštatoval pochybenie okresného súdu a vyslovil jednoznačný názor v tom smere, že dopravnú nehodu zaviniel motocyklista I. I. I.. Do oslobodzujúceho rozsudku Krajského súdu v Trenčíne žil v napätí, v strese, pociťoval veľkú citovú úzkosť a zmáhal ho pocit nespravodlivosti. Musel sa ako obvinený podrobiť jednotlivým úkonom trestného konania. Konanie ho neprimerane psychicky zaťažovalo a vyčerpávalo, pretože nemyslel na iné, len ako preukázať svoju nevinu. Bol vystresovaný, obával sa, že bude nespravodlivo odsúdený. Okresný súd Prievidza ako súd prvého stupňa vyniesol nezákonný rozsudok, uznal ho vinným a musel dúfať, že možno bude úspešný v odvolacom konaní. Obával sa, že mu vznikne majetková strata v dôsledku povinnosti nahradiť škodu.

8. Vychádzajúc teda zo zákonných kritérií pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd prvej inštancie prihliadol na osobu žalobcu, pred trestným stíhaním nebol nikdy trestne stíhaný, bol bezúhonný občan. Je nepochybné, že trpel stresom, obával sa, že bude nespravodlivo odsúdený, musel sa zúčastňovať úkonov prípravného konania i konania pred súdom, zabezpečiť si obhajobu, mal obavy z následnej náhrady škody čo malo dopad na jeho súkromný život. Musel ako domnelý vinník nehody riešiť aj škodu na jeho vozidle, pri nehode bolo jeho vozidlo totálne poškodené a po istom čase vozidlo predal ako vrak. Súd prvej inštancie zohľadnil útrapy, ktoré sú s takýmto procesom spojené. Jeho súkromný život bol nesporne v tomto období negatívne ovplyvnený prebiehajúcim trestným konaním. Musel riešiť mimoriadne problémy - obhajobu, škodu na jeho vozidle, pri nehode bolo jeho vozidlo totálne poškodené a po istom čase vozidlo predal ako vrak. Tieto skutočnosti potvrdila i jeho dcéra na pojednávaní. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že samotné rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne nie je možné vnímať ako dostatočné zadosťučinenie. Z tvrdení v žalobe a z výpovede dcéry žalobcu bola podľa preukázanej príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmovou a trestným stíhaním, pretože mu hrozilo odsúdenie a s tým spojená náhrada škody.

9. Súd prvej inštancie z tvrdení žalobcu nezohľadňoval tú argumentáciu žalobcu, že nebola rešpektovaná v trestnom konaní jeho námietka zaujatosti a že orgány činné v trestnom konaní konali zaujato,

pretože nehodu spôsobil príslušník polície. V tomto smere bol žalobca v dôkaznej núdzi, preto na takúto argumentáciu žalobcu neprihliadol.

10. S prihliadnutím na spôsobenú ujmu, následky, dĺžku a okolnosti trestného stíhania, z dôvodu, že žalobca bol počas celého trestného konania vystavený stresu, úzkosti, súd prvej inštancie rozhodol tak, že považoval za primerané odškodnenie nemajetkovej ujmy žalobcu náhradou nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur. Súd prvej inštancie vzhľadom na dĺžku trestného konania od 25.01.2019 do 09.11.2020, teda skoro dva roky považoval vzhľadom na uvedené, primeranú nemajetkovú ujmu 3 000,- eur, čo je 4,6 eur za deň (3 000,- eur /654 dní stíhania), keď zohľadňoval vyššie uvedené skutkové okolnosti. Pre porovnanie uviedol priznané odškodné za nezákonné stíhanie vo veci KS BB 17Co 144/2015, kde na deň trestného stíhania pripadlo 5,- eur odškodnenia, avšak v danej veci išlo o iné skutkové okolnosti trestného stíhania a preukázané iné následky trestného stíhania. Porovnal aj iné súdne rozhodnutia priznávajúce odškodnenie z titulu nemajetkovej ujmy napríklad za neprimerane dlhé trestné konanie, ktoré priznávajú odškodnenie priemerne od 1 000,- eur za jeden rok dĺžky trestného konania, i keď sú najpodstatnejšie skutkové okolnosti každej jednotlivéj veci.

11. Pokiaľ žalobca uplatňoval úrok z omeškania od 23.02.2021 vo výške 8 %, súd prihliadol na čiastočné späťvzatie žaloby právnym zástupcom žalobcu v tejto časti na záver pojednávania a v časti späťvzatej konanie súd zastavil (§ 144, 145 Civilného sporového poriadku) a priznal žalobcovi len úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od právoplatnosti rozsudku v zmysle ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení od 01.02.2013, teda úroky z omeškania v zákonnej výške, tak ako boli správne uplatnené. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 3 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

12. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, poprípade ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného bez posúdenia a zohľadnenia osobitosti prípadu. Poukázal na to, že orgány činné v trestnom konaní, teda polícia, vyšetrovateľ a prokurátor konali v predmetnej trestnej veci v súlade so zákonom a svojimi povinnosťami v zmysle Trestného poriadku, nič neopomenuli a nič neurobili v rozpore s právnymi predpismi, podmienky nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. teda neboli splnené. Pripustil, že extenzívnym výkladom zákona č. 514/2003 Z. z. bol judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby tak, ako to bolo v tomto konaní, ktorý záver však nemôže byť prijatý absolútne a bezvýhradne, aj keď v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť štátu, táto nemôže byť prijatá bez obmedzení a musia existovať výnimky aj z tejto zodpovednosti a v danom prípade práve o takúto výnimku išlo. Dôvodil, že pokiaľ vznikne pochybnosť, či sa skutok stal, napríklad vo veci existujú dôkazy, z ktorých niektoré svedčia o spáchaní skutku obvineným a iné tieto podozrenie vyvracajú a táto pochybnosť sa nedá odstrániť ani vykonaním ďalších dôkazov, prokurátor nemá možnosť zastaviť trestné stíhanie, ale je povinný podať obžalobu, lebo len súd po vykonaní dokazovania je oprávnený pri svojom rozhodnutí uplatniť zásadu in dubio pro reo – v pochybnostiach v prospech obžalovaného, keď použitie tejto zásady nepatrí do právomoci prokurátora. V čase podania obžaloby proti žalobcovi boli splnené všetky zákonné predpoklady rovnako ako v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia orgánmi činnými v trestnom konaní. Zopakoval, že prokuratúra má povinnosť podať obžalobu pokiaľ existuje dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, lebo nerozhoduje o vine, resp. nevine obžalovaného. Obžalovaný bol spod obžaloby právoplatne oslobodený, čo neznamená automaticky, že celé konanie, ktoré mu predchádzalo, bolo nezákonné. Súd sa po oboznámení s trestným spisom domnieval, že konanie je dôvodné, čomu nasvedčuje prijatie obžaloby súdom v priebehu trestného konania a bolo iba v právomoci súdu, ako vyhodnotí procesnú situáciu. Nemožno hovoriť o svojvôli orgánov činných v trestnom konaní, keď podali obžalobu a začali trestné stíhanie na základe zisteného skutkového stavu v prípravnom konaní a dokonca ani z rozhodnutí oboch súdov nevyplýva, že by obvinenie nebolo vznesené dôvodne. Prokurátor v tomto trestnom konaní postupoval v súlade s Trestným zákonom a Trestným poriadkom, a preto nie je daný právny dôvod na úhradu požadovaných nákladov. Namietal výšku uplatnenej škody, keď ho súd zaviazal na náhradu škody vo výške 2 011,22 eur, pričom vyslovil názor, že argumentácia žalovaného nebola dôvodná, že

trovy neboli uplatnené účelne a že boli uplatnené duplicitne, s ktorým tvrdením nesúhlasil. Citoval § 18 zákona č. 514/2003 Z. z., v ktorom sa výslovne hovorí o náhrade účelne vynaložených trov konania. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 543/2016 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/402/2015, z ktorých vyplýva, že súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta. Trval na tom, že nie všetky uplatnené trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní boli účelne vynaložené, konkrétne ide o úkon právnej služby vykonaný L. A., pozostávajúci z prípravy a prevzatia veci dňa 13.12.2019 a písomné podanie na súd vo veci samej dňa 12.02.2020. Dôvodil, že úkon prípravy a prevzatia veci si uplatnil aj predchádzajúci právny zástupca žalobcu L. C., ide tak duplicitne o tie isté trovy. Poukázal na písomné podanie advokáta na Okresný súd Prievidza dňa 12.02.2020, za ktorý si účtoval trovy, pričom mu nič nebránilo, aby predniesol návrh na doplnenie dokazovania na pojednávaní konanom dňa 24.02.2020, a preto jeho návrh na predkladanie dôkazu nemožno vyhodnotiť ako účelný a hospodárny, javí sa ako účelový. Žalobca tiež uplatnil trovy trestného konania za jednotlivé účasti na výsluchoch svedka N. B., A. B., A. H. a I. I. I., pričom ide o za sebou nadväzujúce úkony vykonané počas dvoch hodín, v ktorých patrí advokátovi odmena za každé dve skončené hodiny, a preto nie je možné priznať žalobcovi náhradu trov konania za každý úkon pozostávajúci z výsluchu svedkov v jeden deň (19.03.2019, 03.05.2019). Súd prvej inštancie nevysvetlil, prečo sa odchýlil od rozhodovacej praxe súdov v tomto smere. Mal za to, že žalobca si uplatnil náklady spojené so zastúpením, ktoré boli vynaložené bezúčelne a duplicitne. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nedostatočne skúmal účelnosť vynaložených trov konania zo strany žalobcu. Nesúhlasil ani s priznaním nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur s príslušenstvom a dôvodil, že základným kritériom pre priznanie nemajetkovej ujmy je vyhodnotenie, že samotné skonštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Podľa jeho názoru žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by postupom orgánov činných v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 1T/128/2019 vznikli následky v jeho súkromnom živote, príp. v spoločenskom živote, keď priznanie nemajetkovej ujmy nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobcu. Vyslovil názor, že z náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné priznať úroky z omeškania, pretože povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, a preto až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok NS SR sp. zn. 1Co/15/1997, NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011), preto nemohol žalobcovi vzniknúť nárok na úroky z omeškania.

13. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že toto považuje v celom rozsahu za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie aj v odvolacom konaní namieta a spochybňuje samotný základ jeho nároku a opakuje rovnakú argumentáciu, odmieta zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a trvá na svojej argumentácii, ktorá bola mnohokrát vyvrátená judikátmi Najvyššieho súdu SR, aj nálezmi Ústavného súdu SR. Za nespochybniteľný fakt považoval, že v trestnom konaní bol zbavený viny, oslobodzujúci rozsudok je právoplatný, pričom v konaní preukázal, že štát – Slovenská republika prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní postupoval proti nemu mimoriadne neobjektívne, nezákonne a zaujate. Minimálne od podania znaleckého posudku znalcom z odboru dopravy v prípravnom konaní bolo zrejmé, že dopravnú nehodu zavinil vodič motocykla I., ktorý v uzavretej obci jazdil enormne vysokou a nepovolenou rýchlosťou (cca 100 km/h), naviac predbiehal v tejto rýchlosti iné vozidlá v blízkosti viacnásobnej križovatky. Už po vykonaní tohto dôkazu malo byť trestné stíhanie voči nemu okamžite zastavené, k čomu však nedošlo a bola podaná obžaloba a dokonca súd prvej inštancie ho uznal za vinného. Za týmto protiprávnym konaním vidí zaujatosť orgánov činných v trestnom konaní, pretože vodič motocykla I. I. bol policajným funkcionárom v okrese A.. Orgány činné v trestnom konaní vrátane súdu prvej inštancie totálne zlyhali pri plnení svojich povinností a objektívny pohľad a rozhodnutie vo veci samej priniesol až odvolací súd v trestnom konaní, ktorý ho jednoznačne spod obžaloby oslobodil. Zdôraznil, že existuje ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít – uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/66/2018, sp. zn. 4 MCdo/15/2009, rozhodnutie nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 320/2016, z ktorých vyplýva, že pokiaľ došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. V zmysle týchto názorov a záverov je

námietka žalovaného popierajúca samotný základ jeho žaloby nedôvodná. K námietke žalovaného o výške priznanej nemajetkovej ujmy poukázal na mimoriadnu skrivodlivosť a nezákonnosť trestného konania, ktorú prežíval veľmi osobne a intenzívne, nakoľko bol presvedčený, že je nevinný a že orgány štátu postupujú voči nemu protiprávne, sú neobjektívne a celé trestné konania vedú tak, aby bol skutočný vinník dopravnej nehody považovaný za jej obeť. Bol mimoriadne frustrovaný, pretože všetky dostupné fakty svedčili nepochybne o tom, že dopravnú nehodu zavinil I. I., pričom súd prvej inštancie jeho uznal za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví a uložil mu trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti. Našťastie Krajský súd v Trenčíne vec, a teda aj otázku viny zhodnotil objektívne a nezaujate a spod obžaloby ho oslobodil. Žalovaný spochybňuje i priznanú výšku náhrady škody pozostávajúcu z trov obhajoby, ktoré boli vynaložené účelne, namieta úkony právnej služby vykonané obhajcom L. A., ktoré námietky považuje za nedôvodné. Je pravdou, že v priebehu trestného konania zmenil obhajcu, čo považuje za svoje subjektívne právo zvoliť si obhajcu, ktorý jeho oprávnené práva a záujmy zastane lepšie. V prípravnom konaní svoju obhajobu nepresadil a prokurátor podal obžalobu, uspel až pred odvolacím súdom, a preto považuje za významnú príčinu úspechu v konaní i zmenu obhajcu, z ktorého dôvodu považuje za neprijateľné, aby nebol úkon obhajoby, príprava a prevzatie obhajoby priznaný dvakrát, nakoľko ho musel zaplatiť obom obhajcom. K spochybneniu písomného podania jeho obhajcu L. A. zo dňa 12.02.2022 uviedol, že súd spravidla vyzýva obžalovaného, aby bez meškania písomne oznámil súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov, ktorým postupom sa urýchlí prejednanie a rozhodnutie vo veci. Poukázal na vyhlášku č. 655/2004 Z. z. - § 14 ods. 1 písm. b), ktorá hovorí i o tarifnej odmene za písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej. Preto považuje úkon obhajoby za účelný a správny a patrí mu zaň náhrada.

14. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli, žalovanému bolo vyjadrenie žalobcu doručené (viď č. I. 124).

15. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania, podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku nemajetkovú ujmu vo výške 3 000,- eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP a vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2 011,22 eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c), § 391 ods. 1 CSP.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolaním žalovaného spochybnený vo výroku I., ktorým bolo konanie v časti nároku na zaplataenie úroku z omeškania 8 % zo sumy náhrady škody 2 011,22 eur a náhrady nemajetkovej ujmy 3 000,- eur od 23.02.2021 do právoplatnosti rozsudku a v časti nároku na zaplataenie úroku z omeškania 3 % zo sumy náhrady škody 2 011,22 eur a náhrady nemajetkovej ujmy 3 000,- eur od právoplatnosti rozsudku do zaplataenia zastavené. V tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

17. Zásadnou odvolacou námietkou žalovaného bolo tvrdenie, že orgány činné v trestnom konaní – polícia, vyšetrovateľ a prokurátor konali v predmetnej trestnej veci v súlade s Trestným zákonom a Trestným poriadkom, preto nie je daný dôvod na úhradu nárokov požadovaných žalobcom, pričom dôvodil, že pokiaľ vo veci existujú dôkazy, z ktorých niektoré svedčia o spáchaní skutku obvineným a iné toto podozrenie vyvracajú a táto pochybnosť sa nedá odstrániť vykonaním ďalších dôkazov, prokurátor nemá možnosť zastaviť trestné stíhanie a je povinný podať obžalobu, nakoľko len súd môže po vyhodnotení dokazovania uplatniť zásadu in dubio pro reo, nakoľko použitie tejto zásady nepatrí do právomoci prokurátora. Skutočnosť, že obžalovaný bol spod obžaloby oslobodený ešte neznamená automaticky, že celé konanie, ktoré mu predchádzalo, bolo nezákonné. Nie je v tomto prípade možné hovoriť o svojvôli orgánov činných v trestnom konaní, keď podali obžalobu, začatie trestného stíhania bolo dôvodné na základe zisteného skutkového stavu v prípravnom konaní a dokonca ani z rozhodovania oboch súdov nevyplýva, že by obvinenie nebolo vznesené dôvodne.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo

právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 1. júla 2004 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), a to ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 167/2016, 4MCdo 15/2009, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 320/2016).

19. Je potrebné zdôrazniť, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Samotná skutočnosť, že je v právomoci orgánu činného v trestnom konaní vydať záväzný pokyn na vznesenie obvinenia, resp. vzniesť obvinenie z trestného činu konkrétnej osobe, neznamená, že táto právomoc môže byť vykonávaná v rozpore so zákonom. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činnom v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca (rozhodnutie I. ÚS 320/2016).

20. Je nesporné, že povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní je vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V tejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Z týchto dôvodov nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania je potrebné posudzovať ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď základným meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

21. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzatvára, že nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody (účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní) spôsobenej nezákonným rozhodnutím žalovaného o začatí trestného stíhania, o vznesení obvinenia a podaní obžaloby, bol dôvodný. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by mohli znamenať výnimku (tvrdenú žalovaným) z tejto objektívnej zodpovednosti žalovaného. Takýmto dôvodom nemôže byť nemožnosť uplatnenia zásady in dubio pro reo prokurátorom, nakoľko uvedenú zásadu odvolací súd v danej veci neaplikoval, keď žalobcu v danom prípade oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, nakoľko po zopakovaní dôkazu (znalecký posudok) vykonanom v prípravnom konaní uzavrel, že príčinou dopravnej nehody bolo správanie poškodeného (nie žalobcu) ako účastníka cestnej premávky.

22. Pokiaľ ide o výšku škody priznanej žalobcovi s poukazom na § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorú súd prvej inštancie priznal žalobcovi vo výške 2 011,22 eur s príslušenstvom, keď mal za to, že sa uhradza skutočná škoda, ktorú žalobca preukázal listinnými dôkazmi – realizovanými úhradami z účtu jeho dcéry na jeho príkaz a nepovažoval za dôvodné zohľadňovať pri výške škody argumentáciu žalovaného, že trovy vynaložené žalobcom neboli uplatnené účelne alebo boli duplicitné, odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie stotožniť nemôže a odvolacie námietky žalovaného v tomto smere považuje za dôvodné.

23. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 402/2015, z ktorého vyplýva, že aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným, obžalovaným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969

Zb. o zodpovednosti na škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov.

24. Pre účely náhrady škody sa musí jednať vždy o náklady na obhajobu vynaložené účelne. Účelnosť vynaložených nákladov na trovy obhajoby znamená aj to, že štát nie je povinný znášať náklady v podobe neprimerane dohodnutých zmluvných odmien medzi advokátom a poškodeným. Východiskom, čo treba považovať za účelne vynaložené náklady na trovy obhajoby, môže byť pravidlo, podľa ktorého pri určení nákladov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej či právnickej osobe, sa výška odmeny advokáta určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene. So zreteľom na uvedené treba skutočnú škodu interpretovať v zmysle účelne vynaložených nákladov, za ktoré treba považovať náklady vo výške odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní určenej podľa ustanovení zvláštneho právneho predpisu o tarifnej odmene.

25. Ak súd prvej inštancie pri ustálení výšky škody, ktorá v danej veci žalobcovi vznikla, vychádzal z názoru, že sa uhradza skutočná škoda, ktorú preukázal žalobca listinnými dôkazmi, vedený týmto nesprávnym právnym posúdením nezaoberal sa skutočnosťami významnými pre správne právne posúdenie veci, a to účelnosťou vynaložených nákladov na trovy jeho obhajoby, nemôže jeho rozhodnutie bez ďalšieho obstať.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2 011,22 eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Ďalšia odvolacia námietka žalovaného smerovala proti priznaniu nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur žalobcovi.

28. Z ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva i právo na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom pri výkone moci za podmienok stanovených zákonom, t. j. vtedy, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Zákonodarcu stanovil niektoré kritériá na určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch ako aj hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú možno priznať tak, že „výška nemajetkovej ujmy nemôže presiahnuť výšku odškodnenia obete násilného trestného činu“. Je nesporné, že na vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy musia byť nevyhnutne súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy, pričom v prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyiac zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostatočné. Existencia ujmy a príčinná súvislosť medzi ňou a nesprávnym úradným postupom musí byť tvrdená a preukázaná.

29. Žalovaný vytýkal súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie o priznaní nemajetkovej ujmy nie je dostatočne odôvodnené.

30. Odvolací súd poukazuje na bod 14. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy dôsledne zaoberal a vychádzajúc zo zákonných kritérií pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadol na osobu žalobcu, ktorý pred trestným stíhaním nebol nikdy trestne stíhaný, bol bezúhonný občan a nepochybne trpel stresom, obával sa, že bude nespravodlivo odsúdený, musel sa zúčastňovať úkonov prípravného konania i konania pred súdom, zabezpečiť si obhajobu, mal obavy z následnej náhrady škody, čo malo dopad na jeho súkromný život, ktorý bol nesporne v tomto období ovplyvnený prebiehajúcim trestným konaním, ktoré skutočnosti potvrdila aj jeho dcéra na pojednávaní. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že samotné rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol žalobca oslobodený, nie je možné vnímať ako dostatočné zadosťučinenie a s prihliadnutím na ujmu, následky a dĺžku a okolnosti trestného stíhania, keď bol počas celého trestného stíhania žalobca vystavený stresu, úzkosti, rozhodol tak, že považoval za primerané odškodnenie majetkovej ujmy vo výške 3 000,- eur. Vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 4Cdo 125/2019, sp. zn. 3Cdo 25/2019, sp. zn. 2Cdo 30/2019, sp. zn. 3Cdo 19/2018, sp. zn. 2Cdo 112/2017, sp. zn. 3Cdo 17/2017, sp. zn. 6Cdo 37/2012, sp. zn. 6Mcdo 15/2012 a mal za to, že nemajetková ujma 3 000,- eur, čo je 4,6 eur za deň (3 000,- eur / 654 dní stíhania) zohľadňuje uvedené skutkové okolnosti veci, pričom poukázal na iné rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach.

31. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zastáva názor, že nie je možné konštatovať, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o priznaní nemajetkovej ujmy neodôvodnil riadne. Prihliadol na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.). Na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia odvolací súd udáva, že niet sporu o tom, že každé trestné stíhanie, predovšetkým osoby bezúhonnej, žijúcej v rodinnej zhode, čo je i prípad žalobcu v danej veci, ovplyvňuje jeho osobný život, na ktorú osobu je síce potrebné sa pozeráť do právoplatnosti rozsudku ako na nevinného, ale samotný fakt trestného stíhania, navyiac trvajúceho po dlhú dobu (v danej veci 654 dní) je záťažou pre každého bezúhonného človeka. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, o to viac, keď sa jeho nevina zo skutku preukáže. Zistenie, či sú dané dôvody pre to, aby sa konkrétna osoba mohla cítiť poškodenou a jej tvrdenie, že nemajetková ujma vznikla samotným zásahom žalovaného do jej práv, je dôvodné vtedy, ak vzhľadom na okolnosti prípadu by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť dotknutá v zložkách tvoriacich vo svojom súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca (7Cdo/280/2019).

32. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že samotné ustálenie porušenia práva žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu (psychická záťaž počas celého trestného konania, vyčerpanosť, stres, obava z nespravodlivého rozhodnutia ujmu, majetková strata a pod.) spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a preto mu vznikol aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca bol bezúhonným človekom, nikdy nebol trestne ani priestupkovo stíhaný, a preto vznesenie obvinenia v danej veci a dlhú dobu trvajúce trestné konanie (645 dní) nesporne výrazne zasiahlo do jeho psychického stavu ako i do jeho dobrej cti a povesti. Z týchto dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 3 000,- eur bolo správne a jeho výške bola primeraná, s ktorým rozhodnutím sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 387 ods. 2 CSP naň poukazuje (viď bod 14. posledný odstavec odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie).

33. K námietke žalovaného, že nie je podľa jeho názoru možné priznať z náhrady nemajetkovej ujmy úroky z omeškania, pretože povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená lehota plnenia, preto až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania, preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania a žalobcovi ešte nemohol vzniknúť nárok na úroky z omeškania s tým, že poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/15/1997, odvolací súd udáva, že sa s názorom žalovaného nestotožňuje.

34. V rozhodnutí, ktorým sa priznáva náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch v konkrétnej výške sa už len deklaruje existencia zákonom priznanej právnej skutočnosti a nárokov z nej vyplývajúcich. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z uvedeného je preto možné ďalej vyvodiť, že k vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy nedochádza márnym uplynutím lehoty ustanovenej v rozsudku, ale už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na plnenie žalovaného podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. Tento názor je podporený aj zákonom č. 412/2012 Z.z., ktorým bolo s účinnosťou od 01.01.2013 ust. § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené tak, že podľa poslednej vety tohto ustanovenia, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/257/2019). Vzhľadom na uvedené je odvolací súd toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti priznaných úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy je vecne správne.

35. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku nemajetkovú ujmu vo

výške 3 000,- eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia potvrdil ako vecne správny.

36. Pokiaľ odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil vo výroku II. v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2 011,22 eur s 5 % úrokom z omeškania od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia a v súvisiacom výroku III. o trovách konania, odvolací súd udáva, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne sa zaoberať nárokom žalobcu na náhradu škody s tým, že jeho nárok na náhradu nákladov vynaložených na jeho obhajobu v trestnom konaní mu bude priznaný vo výške účelne vynaložených trov, ktorých výška zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase vykonania jeho úkonov. Až následne súd prvej inštancie opätovne rozhodne o nároku žalobcu na náhradu škody spočívajúcej v účelne vynaložených trovách na právne zastúpenie žalobcu v trestnom konaní a o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

37. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).